Hierbij een notitie aangaande de route die wij bewandelen om wachtlijsten terug te dringen. In dit geval betreffende de afdeling Orthopedie van Ziekenhuis X.

Van Vakgroep Orthopedie / Divisie Chirurgische Zorg Aan Bestuurlijk Beraad Betreft Hoge wachttijd planbare zorg Orthopedie Status: Definitief

Aanleiding

De wachttijden voor de planbare orthopedische zorg in Ziekenhuis X, met name voor heupen knieprotheses, zijn te hoog. Dit heeft geleid tot patiëntonvriendelijke situaties waarbij de kwaliteit van leven van patiënten achteruitgaat en de druk op zorgprofessionals toeneemt. De wachttijd voor een nieuwe patiënt op de orthopediepolikliniek bedraagt op dit moment gemiddeld 16 weken, wat significant boven de landelijke richtlijn ligt. Dit vraagt om een doortastende aanpak om de wachttijden terug te dringen en de zorg toegankelijker te maken.

Wat is per saldo het probleem?

De afdeling Orthopedie heeft te maken met een ongebalanceerde vraag en aanbod van zorg, vooral bij prothesebezorging (heup- en knieprotheses). De capaciteit op de polikliniek en de operatiekamers is onvoldoende om de huidige wachttijden te verkorten, mede door een toename in de vergrijzing van de populatie en een toenemende vraag naar deze ingrepen. De wachttijden hebben niet alleen gevolgen voor patiënten, maar ook voor andere afdelingen die met orthopeedzorg te maken hebben, zoals de anesthesie, radiologie en fysiotherapie.

Er is een groeiende behoefte aan structurele veranderingen in de planning, samenwerking en inzet van capaciteit om de wachttijden aanzienlijk te verkorten.

Acties en Maatregelen

- 1. Samenwerking en Capaciteit binnen Ziekenhuis X
 - Integraal Capaciteit Management (ICM): Het optimaliseren van het gebruik van de beschikbare capaciteit voor operaties en poliklinische afspraken door ICM en de teammanager Orthopedie.
 - Verantwoordelijke: ICM-coördinator, Teammanager Orthopedie
 - o **Tijdlijn**: Direct, met kwartaalupdates
 - Doelen: Verbetering van de doorstroming en efficiënter gebruik van operatiekamers en poliklinieken.

- Flexibele OK-sessies: Inzet van extra operatiecapaciteit door het verhogen van het aantal flexibele OK-sessies, gericht op de zorgvraag die de meeste druk legt op de afdeling (bijvoorbeeld heup- en knieprotheses).
 - Verantwoordelijke: Hoofd Operatieafdeling, ICM-coördinator
 - o Tijdlijn: Start binnen 4 weken, met kwartaalmonitoring
 - Doelen: Het verminderen van de wachttijden met 20% binnen de komende 6 maanden.
- Verbeterde planning van consulten en operaties: Het afstemmen van de planning voor poliklinische consulten en operaties op basis van urgentie en zorgbehoefte, in samenwerking met de afdelingen Radiologie en Anesthesie.
 - Verantwoordelijke: Coördinator Polikliniek Orthopedie, Teammanager Anesthesie
 - Tijdlijn: Start binnen 2 weken, met maandelijkse evaluaties
 - Doelen: Snellere toewijzing van operaties en consulten, met als doel de wachttijd te reduceren tot maximaal 12 weken binnen 6 maanden.

2. Regionale Samenwerking en Zorgbemiddeling

- Afstemming met Regionale Ziekenhuizen: Het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten met andere regionale ziekenhuizen voor het uitwisselen van zorgcapaciteit, met name voor planbare orthopedische ingrepen. Dit kan leiden tot een optimalisatie van wachttijden door een betere spreiding van patiënten.
 - Verantwoordelijke: Bestuurslid Samenwerking Ziekenhuizen, Vakgroep Orthopedie
 - Tijdlijn: Start binnen 8 weken, met halfjaarlijkse evaluatie
 - Doelen: Verkleinen van de wachttijden door samenwerking, met het doel 10% van de zorgvraag regionaal te herverdelen.
- **Zorgbemiddeling via Zorgverzekeraars**: Patiënten die buiten het adherentiegebied vallen, worden actief begeleid naar zorgverzekeraars voor bemiddeling naar geschikte zorginstellingen.
 - Verantwoordelijke: Coördinator Zorgbemiddeling
 - **Tijdlijn**: Start direct, met maandelijkse rapportage

 Doelen: Optimalisatie van de zorgvraagverdeling en verkorten van wachttijden voor patiënten buiten het adherentiegebied.

3. Passende Zorg en Preventie

- Verwijzing voor niet-urgente ingrepen: Het implementeren van een model waarbij patiënten met minder urgente orthopedische problemen (bijvoorbeeld lichte artrose) eerst bij fysiotherapie en andere niet-operatieve zorgverleners terecht kunnen, zodat de druk op de operatiekamers vermindert.
 - Verantwoordelijke: Teammanager Orthopedie, Coördinator Fysiotherapie
 - o Tijdlijn: Direct, met kwartaalupdates
 - Doelen: Verminderen van het aantal niet-urgente operaties, met als doel het aantal ingrepen voor 1 januari 2026 met 15% te verlagen.

4. Data en Monitoring

- Wachttijden monitoren en evalueren: Het implementeren van een robuust datamonitoringsysteem waarmee de wachttijden in real-time kunnen worden gemonitord en geanalyseerd.
 - o Verantwoordelijke: IT-coördinator, Teammanager Orthopedie
 - Tijdlijn: Start binnen 6 weken, met kwartaalrapportages
 - Doelen: Continue monitoring van de wachttijden en doorlooptijden, gericht op tijdige bijsturing.

5. Risico's en Leerpunten

- Risico's: Het vergroten van de operatiecapaciteit kan leiden tot overbelasting van zorgprofessionals, wat de kwaliteit van zorg kan beïnvloeden. Er dient daarom goed gelet te worden op werkdruk en verminderde patiënttevredenheid door lange wachttijden voor niet-planbare zorg.
- Leerpunten: Het succes van de samenwerking met andere ziekenhuizen en de effectiviteit van flexibele OK-sessies zal nauwkeurig geëvalueerd moeten worden, om verder te leren over schaalbaarheid en optimalisatie.

Verwachtingen op Korte en Middellange Termijn

Op korte termijn verwachten wij een afname van de wachttijden met 10%, door het inzetten van flexibele OK-sessies en de verbetering van de interne planning. Op de middellange

termijn (6-12 maanden) streven wij ernaar de wachttijden terug te brengen naar een niveau van maximaal 12 weken voor niet-urgente ingrepen.

Opschaalbaarheid

Dit plan is opschaalbaar naar andere afdelingen, mits de ervaringen en data van de afdeling Orthopedie goed worden gemonitord en geëvalueerd. De samenwerking met andere ziekenhuizen kan breder worden ingezet voor andere zorgspecialismen.

Ethische en Patiëntgerichte Overwegingen

Bij het verkorten van wachttijden mag de kwaliteit van zorg niet in het gedrang komen. Patiënten dienen altijd tijdig en op een verantwoorde manier geholpen te worden. Het beleid houdt rekening met de urgentie en de individuele zorgbehoefte van de patiënt.

Met deze maatregelen verwachten wij een substantiële verkorting van de wachttijden, terwijl de kwaliteit van zorg gewaarborgd blijft.